

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ДС/СС 05/4-02 бр. 1607/1-ХI/8
06.11.2014. године

На основу члана 231. став 1. алинеја 17. и члана 278. Статута Факултета, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој XV редовној седници, одржаној дана 06.11.2014. године, донело следећу

О Д Л У К У

Прихвата се Извештај комисије са оценом докторске дисертације: ЕМОЦИЈЕ КАО КУЛТУРНИ КОНСТРУКТИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА У ПОЛИТИЧКИМ КОНТЕКСТИМА САВРЕМЕНЕ СРБИЈЕ, кандидата Владимира Илића и одобрава усмена одбрана.

Универзитет је дао сагласност на предлог теме 23.10.2012. године.

Кандидат Владимир Илић објаво је рад: Филм као извор знања: пример производње страха од странаца у филму Поноћни експрес, Антропологија 3, 2012).

Доставити:

1x Универзитету у Београду
1x Комисији
1x Стручном сараднику за
докторске дисертације
1x Шефу Одсека за правне послове
1x Архиви

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Милош Арсенијевић

Факултет Филозофски
04/1-2 бр.6/2589
(број захтева)
7.11.2014.
(датум)

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Веће научних области
друштвено-хуманистичких наука
(Назив већа научних области коме се захтев упућује)

ЗАХТЕВ
за давање сагласности на реферат о урађеној докторској дисертацији

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата

Владимира (Предраг) Илића
(име, име једног од родитеља и презиме)

КАНДИ Владимир (Предраг) Илић
ДАТ (име, име једног од родитеља и презиме)

пријавио је докторску дисертацију под
насловом: _____

Емоције као културни конструкти и њихова употреба у политичким контекстима савремене Србије

Универзитет је дана 23.10.2012. својим актом под бр 06-20682/26-12 дао сагласност на предлог теме докторске дисертације која је гласила: _____

Емоције као културни конструкти и њихова употреба у политичким контекстима савремене Србије

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата

Владимира (Предраг) Илића
(име, име једног од родитеља и презиме)

образована је на седници одржаној 05.2014. одлуком факултета под бр 668/1-XI/5 у саставу:

Име и презиме члана комисије	звање	научна област	установа у којој је запослен
1. др Бојан Жикић	редовни проф.	етнологија-антропологија	Филозофски ф.
2. др Милош Миленковић	редовни проф.	исто	Филозофски ф.
3. др Владимир Рибич	ванредни проф.	исто	Филозофски ф
4. др Жарко Требјешанин	редовни проф.	психологија	ФАСПЕР

Наставно-научно веће факултета прихватило је извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на седници одржаној дана 6.11.2014.

Прилог:

1. Извештај комисије са предлогом
2. Акт Наставно-научног већа факултета о усвајању извештаја
3. Примедбе дате у току стављања извештаја на увид јавности, уколико је таквих примедби било.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. др Милош Арсенијевић

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Извештај комисије за оцену и одбрану докторске дисертације „Емоције као културни конструкти и њихова употреба у политичким контекстима савремене Србије“, Владимире Илић, МА.

На седници Наставно-научног већа Филозофског факултета Универзитета у Београду, одржаној 25.09.2014. године, изабрани смо у комисију за оцену и одбрану докторске дисертације „Емоције као културни конструкти и њихова употреба у политичким контекстима савремене Србије“, коју је поднела Владимира Илић.

Прочитали смо докторску дисертацију и подносимо Већу следећи

РЕФЕРАТ О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији

Владимира Илић рођена је у Београду 1983. године. Дипломирала је и завршила мастер студије на Одељењу за етнологију и антропологију Филозофског факултета Универзитета у Београду. Дипломирала је и Унутрашњу архитектуру на Факултету примењених уметности Универзитета уметности у Београду. Запослена је као

истраживач-сарадник Института за етнологију и антропологију истоименог Одељења Филозофског факултета у Београду. Објавила је више радова у релевантним научним часописима и учествовала на више научних скупова у земљи и иностранству, као и у неколико уметничких радионица и изложби. Докторска дисертација „Емоције као културни конструкти и њихова употреба у политичким контекстима савремене Србије“ садржи 217 страница куцаног текста, односно 554595 карактера. Подељена је на пет делова, који садрже додатних једанаест поглавља, а приложена је и библиографија коришћене литературе и извора.

2. Предмет и циљ дисертације

Предмет истраживања ове докторске тезе јесу емоције као културни конструкти, односно поступци њиховог конструисања и регулисања њиховог изражавања у комуникацијском процесу који се одвија у политичким контекстима српског друштва с краја двадесетог и почетка двадесетог првог века. Циљеви ове докторске дисертације јесу потврђивање схватања тога да се изражавање емоција не може посматрати изоловано од социокултурног контекста који има значајну улогу у њиховом стварању и регулисању, као и указивање на постојање могућности реинтерпретације чина и објекта емоција у кључу вредности и убеђења који бивају везивани за одређену емоцију.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању

Основна хипотеза истраживања које је резултовало овом дисертацијом ишла је за побијањем претпоставке да је тзв. рационално мишљење искључиво одговорно за формирање ставова и одговарајућег понашања у политичком контексту насупрот ирационалности емоција које су коришћене у комуникацији која се одвија у том контексту, одакле је кандидаткиња настојала – и у томе успела – да потврди базичност емоција као културних конструкта за политичку комуникацију. Кандидаткиња је пошла од претпоставке да актери политичких контекста, пре свега они који се могу означити као „пошиљаоци поруке“, који припадају политичкој

елити, препознају културни комуникативни потенцијал емоција за преношење и укоренивање културних порука, што значи и за остваривање интереса и циљева одређених политичких група, које не морају бити идентификоване нужно као политичке странке.

4. Кратак опис садржаја дисертације

У уводу дисертације, кандидаткиња је представила предмет и циљ истраживања. Након тога, приказала је стање истраживаности дате проблематике, као и основна теоријска полазишта од којих је кренула у сопственој анализи, указавши посебно на то да антропологија емоција представља субдисциплинарно поље за које можемо рећи да се и даље конституише, одакле је посветила пажњу представљању историјата антрополошког интересовања за човеков афективни живот, његово препознавање као културно условљено, дискусије о могућој мери и разинама тога, као и теоријским перспективама из којих је приступано томе.

Кандидаткиња је представила методологију научног обавештавања коју је користила – разноврсне технике антрополошког начина доласка до података који су били подвргнути анализи и интерпетацији: интервју, анкета и медијски извори – као и сопствени теоријски концепт, у којем је пошла од става својственог когнитивној антропологији, да оно што проучавати јесу културне представе о емоцијама, а не емоције саме по себи, тачније обрасци мишљења који су културно формиран и посредовани. Исправно је уочила да емоције које се појављују у одређеним друштвеним контекстима више нису само субјективне интерпретације, већ јавни, симболички искази, које представљају резултат међусобног деловања појединаца и социокултурног окружења и да као такве следе логику културне комуникације у свом контекстуалном испољавању.

Основ њене анализе представљало је јавно манифестовање љубави, страха, мржње, беса и туге у контекстима дефинисаним политичком комуникацијом. Са изузетним осећајем за уочавање везе између оних сфера друштвеног и културног живота које номинално немају везе с политиком и последица које по те сфере имају начини вођења државне и јавних политика у Србији, кандидаткиња је показала

форме и садржај емоција које се јављају приликом јавног комуницирања одређених друштвених проблема, попут оних условљених лошим приватизацијама, материјалним сиромашењем и моралном релативизацијом социокултурних вредности, неједнаке расподеле друштвеног богатства, неједнаког приступа друштвеним ресурсима и информацијама, као и насиља, у смислу свеприсутног оквира различитих друштвених пракси у нашој земљи. На тај начин показала је како се малопре споменуте, основне емоције употребљавају у културној комуникацији која се развија у датим контекстима за установљавање, односно јавно дефинисање одређених емоционалних стања, а која се после третирају као елементи политичке поруке, односно симболичка средства за остваривање одређених политичких циљева.

У завршном делу рада, кандидаткиња је сумирала резултате свог истраживања.

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације

Ова докторска дисертација представља пионирски подухват у погледу таквог антрополошког проучавања људских емоција које их доводи у везу са културном комуникацијом која се одвија у политичким контекстима, те показивања културне природе емоција, у смислу културно конструисаног феномена, који се употребљава за преношење јасних порука у функцији политичких циљева оних који обликују такву комуникацију. На то јасно указује разлика у третману емоција у зависности од пола комуникацијске дијаде: док се њихова употреба сматра исказивањем нечега што је „природно“ од стране реципијента, тј грађана којима је дата комуникација намењена, комуникацијско коришћење емоција од стране политичара углавном је рационално и засновано на промишљању ефекта и користи до којих може доћи на тај начин. Резултати ове докторске дисертације представљају изузетан допринос разумевању појава које имају корен у људској биологији, а користе се као друштвени конструкти, односно културни производи, симболи и представе, али и разумевања комуникације која се одвија у политичким контекстима, саме по себи.

6. Закључак

Докторска дисертација „Емоције као културни конструкти и њихова употреба у политичким контекстима савремене Србије“ кандидаткиње Владимире Илић урађена је у свему према пријави одобреној 2012. године, представља оригинално и самостално научно дело и за њену јавну одбрану стекли су се сви услови.

У Београду,

03.10.2014. године

Комисија:

Проф. др Бојан Жикић

Проф. др Милош Миленковић

Проф. др Владимир Рибич

Проф. др Жарко Требјешанин,
Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију
Универзитета у Београду